

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-18-0196

Vedomosti Nitrianskej stolice M. Bela (interpretácia a aplikácia)

Zodpovedný riešiteľ **prof. RNDr. Peter Chrastina, PhD.**

Príjemca **Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave - Filozofická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Katedra historických vied a stredieurópskeych štúdií FF UCM v Trnave

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

x

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

x

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

V1/CAB – Kritická pramenná edícia/Preklad

Belius, Matthias. Descriptio Comitatus Nitriensis. Pars prima – Bel, Matej. Opis Nitrianskej stolice. Prvá časť (latinsko-slovenské vydanie). Kritickú edíciu latinského textu a slovenský preklad s poznámkovým aparátom pripravila Erika Juríková. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda, 2020, 150s. (CD-ROM).

Belius, Matthias. Descriptio Comitatus Nitriensis. Pars Secunda – Bel, Matej. Opis Nitrianskej stolice. Druhá časť (latinsko-slovenské vydanie). Edícia latinského textu a slovenský preklad Erika Juríková. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda 2023. (CD-ROM).

Belius, Matthias. Descriptio Comitatus Nitriensis. Pars Tertia – Bel, Matej. Opis Nitrianskej stolice. Tretia časť (latinsko-slovenské vydanie). Edícia latinského textu a slovenský preklad Nicol Sipekiová a Erika Juríková. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda 2023. (CD-ROM).

V1/AAB – Monografia/Vedecké monografie vydané v dom. vydavateľstvách

Príbehy krajín minulosti [textový dokument (print)] [monografia] / Chrastina, Peter [Autor, 100%] ; Semotanová, Eva [Recenzent] ; Hronček, Pavel [Recenzent] ; Michaeli, Eva [Recenzent] ; – 1. vyd. – Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda, 2023. – 151 s. – ISBN 978-80-572-0336-0, v tlači

V1/AAB – Editovaná kniha

Terra Beliana: diela, texty, kontexty [textový dokument (print)] [editovaná kniha] / Chrastina, Peter [Zostavovateľ, editor] / Bešina, Daniel [Autor] ; Bönde Gogová, Stanislava [Autor] ; Chrastina, Peter [Autor] ; Juríková, Erika [Autor] ; Krajčovič, Pavol [Autor] ; Součková, Taťána [Autor]. Semotanová, Eva [Recenzent] ; Hronček, Pavel [Recenzent] ; – 1. vyd. – Trnava :

Univerzita sv. Cyrila a Metoda, 2023. ISBN 978-80-572-0348-3, v tlači

P1/ACB – Učebnica pre VŠ/ VŠ učebnice vydané v domácich vydavateľstvách
 Príroda a krajina Nitrianskej stolice v prvej polovici 18. storočia [textový dokument (print)]
 [učebnica pre vysoké školy] : podľa Vedomostí M. Bela a vybraných autorov obdobia baroka
 / Chrastina, Peter [Autor, 90%] ; Součková, Tat'ána [Autor, 10%] ; Semotanová, Eva
 [Recenzent] ; Hronček, Pavel [Recenzent]. – 1. vyd. – Trnava (Slovensko) : Univerzita sv.
 Cyrila a Metoda v Trnave, 2022. – 115 s. [tlačaná forma]. – ISBN 978-80-572-0227-1

Príroda a krajina Nitrianskej stolice v prvej polovici 18. storočia [textový dokument (print)]
 [učebnica pre vysoké školy] : podľa Vedomostí M. Bela a vybraných autorov obdobia baroka
 / Chrastina, Peter [Autor, 90%] ; Součková, Tat'ána [Autor, 10%] ; Semotanová, Eva
 [Recenzent] ; Hronček, Pavel [Recenzent]. – 2. dopl. vyd. – Trnava (Slovensko) : Univerzita
 sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2022. – 138 s. [tlačaná forma]. – ISBN 978-80-572-0263-9

Archeomuzeológia na prahu nového milénia [textový dokument (print)] / GOGOŤÁ,
 Stanislava [Autor, 65%] ; BEŠINA, Daniel [Autor, 30%] ; Wiedermann, Egon [Autor, 5%] ;
 Chrastina, Peter [Recenzent] ; Šteiner, Pavol [Recenzent]. – 1. vyd. – Nitra (Slovensko) :
 Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2020. – 111 s. [tlačaná forma]. – ISBN 978-80-558-
 1532-9

V3/ADM – Článok/Vedecké práce v zahraničných časopisoch WOS/SCOPUS
 Matthias Bel and the Russian Academic Milieu during the Enlightenment / Součková,
 Tat'ána [Autor, 100%]. – [recenzované]. – DOI 10.21638/11701/spbu02.2022.209 In: Vestnik
 Sankt-Peterburgskogo Universiteta [textový dokument (print)] [elektronický dokument] :
 Istorija. – Saint Petersburg (Ruská federácia) : Saint Petersburg University Press. – ISSN
 1812-9323. – ISSN (online) 2541-9390. – Roč. 67, č. 2 (2022), s. 467-479 [tlačaná forma]
 [online]

3D Visualisation of a Section of the Imperial-Royal Postal Road in the Landscape of the
 Dudváh Wetland in Western Slovakia = Wizualizacja 3D odcinka cesarsko-królewskiej drogi
 pocztowej w krajobrazie mokradeł rzeki Dudváh na Słowacji Zachodniej / Bönde Gogová,
 Stanislava [Autor, 34%] ; Chrastina, Peter [Autor, 33%] ; Bešina, Daniel [Autor, 33%]. –
 [recenzované]. – DOI 10.48234/WK723D
 In: Wiadomosci Konserwatorskie [textový dokument (print)] [elektronický dokument] . –
 Krakow (Poľsko) : Zarząd Główny Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków. – ISSN 0860-
 2395. – ISSN (online) 2544-8870. – č. 72 (2022), s. 80-88

Land-use changes of historical rural landscape - heritage, protection, and sustainable
 ecotourism: Case study of Slovak exclave Čív (Piliscsév) in Komárom-Esztergom County
 (Hungary) / Chrastina, Peter [Autor, 40%] ; Hronček, Pavel [Autor, 25%] ; Gregorová,
 Bohuslava [Autor, 25%] ; Žoncová, Michaela [Autor, 10%]. – DOI 10.3390/su12156048. –
 WOS CC ; SCOPUS ; CCC. In: Sustainability [elektronický dokument] . – Bazilej
 (Švajčiarsko) : Multidisciplinary Digital Publishing Institute. – ISSN (online) 2071-1050. –
 Roč. 12, č. 15 (2020), s. [1-25] [online]

V3/ADN – Článok/Vedecké práce v dom. časopisoch WOS/SCOPUS
 Počiatky modernizácie cestnej siete v Uhorsku na príklade cesty Trakovice - Leopoldov =
 The Beginnings of the Hungarian Road Network Modernization on the Example of the
 Construction of the Trakovice - Leopoldov / Chrastina, Peter [Autor, 60%] ; Ďurčo, Michal
 [Autor, 40%]. – [recenzované]. – DOI 10.17846/SHN.2022.26.2.330-356. – SCO
 In: Studia Historica Nitriensia [textový dokument (print)] [elektronický dokument] . – Nitra
 (Slovensko) : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. – ISSN 1338-7219. – ISSN (online)
 2585-8661. – Roč. 26, č. 2 (2022), s. 330-356 [tlačaná forma] [online]

Patrikova zem = Patrick 's land. / Bönde Gogová, Stanislava [Autor, 100%] – [recenzované].
 In: Studia Historica Nitriensia – Suppl. [textový dokument (print)] [elektronický dokument] . –
 Nitra (Slovensko) : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. – ISSN 1338-7219. – ISSN
 (online) 2585-8661. – Roč. 27, (2023), v tlači.

Matej Bel o obyčajných podzemných vodách Nitrianskej stolice = Matthias Bel about the
 ordinary underground water in the Nitra County. / Chrastina, Peter [Autor, 100%] –
 [recenzované]. In: Studia Historica Nitriensia – Suppl. [textový dokument (print)]
 [elektronický dokument] . – Nitra (Slovensko) : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. –
 ISSN 1338-7219. – ISSN (online) 2585-8661. – Roč. 27, (2023), v tlači.

Identifikácia historických premostení stredného toku rieky Slaná na základe Notícií Mateja
 Bela = Identification of historical bridges of the Middle Course of the river Slaná on the basis
 of Matthias Bel's Notes / Bešina, Daniel [Autor, 100%]. – [recenzované]. – DOI

10.17846/SHN.2022.26.2.500-529 In: Studia Historica Nitriensia [textový dokument (print)] [elektronický dokument] . – Nitra (Slovensko) : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. – ISSN 1338-7219. – ISSN (online) 2585-8661. – Roč. 26, č. 2 (2022), s. 500-529 [tlačená forma] [online]

Blesková povodeň v Sobotišti v roku 1672 vo Vedomostiach M. Bela a ďalších písomných prameňoch = Flash flood in Sobotište (1672) in the Matthias Bel's Notitia of the Nitra County and other written sources / Chrastina, Peter [Autor, 80%] ; Juríková, Erika [Autor, 10%] ; Trojan, Jakub [Autor, 10%]. – DOI 10.17846/SHN.2021.25.2.362-392 In: Studia Historica Nitriensia [textový dokument (print)] [elektronický dokument] . – Nitra (Slovensko) : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. – ISSN 1338-7219. – ISSN (online) 2585-8661. – Roč. 25, č. 2 (2021), s. 362-392 [tlačená forma] [online]

Land use ako nástroj revitalizácie krajiny: na príklade slovenskej exklávy Tardoš (Maďarsko) = Land use as a means of the landscape revitalization: an example of the Slovak exclave of Tardoš (Hungary) / Chrastina, Peter [Autor, 60%] ; Trojan, Jakub [Autor, 30%] ; Župčán, Ladislav [Autor, 8%] ; Tuska, Tunde [Autor, 1%] ; Hlásznik, Pavel P. [Autor, 1%]. – DOI 10.33542/GC2019-2-03. – WOS CC In: Geographia Cassoviensis [textový dokument (print)] [elektronický dokument] . – ISSN 1337-6748. – ISSN (online) 2454-0005. – Roč. 13, č. 2 (2019), s. 121-140 [tlačená forma] [online]

V2/AEC – Kapitola/Vedecké práce v zahr. recenzovaných zborníkoch, monografiách Slovenská enkláva Mlynky (Peštianska župa, Maďarsko): krajina – človek – kultúra (a čas) / Chrastina, Peter [Autor, 100%]. In: Slovenské inšpirácie z Mlyniak [textový dokument (print)] / – 1. vyd. – Békešská Čaba (Maďarsko) : Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete, 2023, v tlači.

Stereotypy slovenského kolonistu Dolnej zeme pohľadom Mateja Bela: Oravská stolica / Chrastina, Peter [Autor, 100%] ; Výskum Slovákov v Maďarsku v interdisciplinárnom kontexte [13.02.2020-14.02.2020, Békešská Čaba, Maďarsko]. In: Výskum Slovákov v Maďarsku v interdisciplinárnom kontexte [textový dokument (print)] : Na počesť Anny Divičanovej a k 30. výročiu VÚSM / Demmel, József [Zostavovateľ, editor] ; Szudová, Krisztina Eszter [Zostavovateľ, editor] ; Tušková, Tünde [Zostavovateľ, editor] ; Dudok, Miroslav [Recenzent] ; Kiss Szemán, Róbert [Recenzent]. – 1. vyd. – Békešská Čaba (Maďarsko) : Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete, 2021. – ISBN 978-615-5330-25-4. – ISSN 2631-1275, s. 231-243 [tlačená forma]

V2/AED – Kapitola/Vedecké práce v domácich recenzovaných zborníkoch, monografiách Predhovor Mateja Bela k historickému dielu Johanna Georga Schwandnera Scriptores rerum Hungaricarum veteres / Juríková, Erika [Autor, 100%]

In: Belianum 2 [textový dokument (print)] : zo života a diela Mateja Bela / Jesenský, Miloš [Zostavovateľ, editor] ; Hallon, Ľudovít [Recenzent] ; Homza, Martin [Recenzent]. – 1. vyd. – Banská Bystrica (Slovensko) : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici - Belianum, 2022. – ISBN 978-80-557-1989-4, s. 59-71 [tlačená forma]

V2/AFC – Príspevok z podujatia/Publikované príspevky na zahr. vedeckých konferenciách Hungarian polymath Matthias Bel (1684-1749): crossing the boundaries of interpretation of his work in the modern Slovak historiography / Jablonský, Dávid [Autor, 50%] ; Součková, Taťána [Autor, 50%] ; Colloque international d'histoire [10.11.2022-11.11.2022, Szeged, Maďarsko] In: Mediterrán Tanulmányok [textový dokument (print)] [elektronický dokument] : Borders and Identity in the Modern Times in the mediterranean and Central Eastern Europe / Nagy, László [Zostavovateľ, editor]. – [recenzované]. – 1. vyd. – Roč. 33. – Szeged (Maďarsko) : Szegedi Tudományegyetem, 2023. – ISSN 0238-8308. – ISSN (online) 2786-0663, s. 25-32 [tlačená forma] [online]

V2/AFD – Príspevok z podujatia/Publikované príspevky na dom. vedeckých konferenciách Terra Beliana - krajina Mateja Bela / Gogová, Stanislava [Autor, 50%] ; Bešina, Daniel [Autor, 50%] ; Fenomén kultúrneho dedičstva v spoločnosti - dejiny, súčasný stav a perspektívy, 5 [10.05.2022-11.05.2022, Bratislava, Slovensko]. In: Fenomén kultúrneho dedičstva v spoločnosti – dejiny, súčasný stav a perspektívy (5) [textový dokument (print)] [elektronický dokument] : zborník z konferencie / Kačírek, Ľuboš [Zostavovateľ, editor] ; Szabóová, Nela [Zostavovateľ, editor] ; Hupko, Daniel [Recenzent] ; Palárik, Miroslav [Recenzent]. – 1. vyd. – Bratislava (Slovensko) : Aleph, 2023. – ISBN 978-80-89491-24-7, s. 340-362 [tlačená forma] [online]

Potenciál latinských barokových textov pri motivácii študentov humanitných odborov k

osvojení si latinčiny (nielen) v čase pandémie / Juríková, Erika [Autor, 50%] ; Sipekiová, Nicol [Autor, 50%] ; Výzvy 2021 [05.10.2021-07.10.2021, Trnava, Slovensko]. In: Výzvy2021 [elektronický dokument] : Súčasné výzvy vo vyučovaní jazykov: ako ďalej? : zborník príspevkov = conference proceedings / Sucháňová, Zuzana [Zostavovateľ, editor] ; Hriňák, Jakub [Zostavovateľ, editor] ; Bérešová, Jana [Recenzent] ; Cimermanová, Ivana [Recenzent] ; Lojová, Gabriela [Recenzent]. – 1. vyd. – Nitra (Slovensko) : SlovakEdu, 2021. – ISBN (elektronické) 978-80-89864-24-9, s. 94-98 [online]

V3/ADE – Článok/Vedecké práce v ostatných zahr. časopisoch

Habánske osídlenie na území juhozápadného Slovenska optikou vybraných diel uhorského národopisu / Krajčovič, Pavol [Autor, 100%]. In: Slovákco. Uherské Hradiště, 2022. ISSN 0583-5569, v tlači.

Habánske osídlenie na Slovensku pohľadom Mateja Bela / Krajčovič, Pavol [Autor, 100%]. In: Historická geografie, 2022, roč. 48, č. 2, s. 145-162. ISSN 0323-0988.

V3/ADF – Článok/Vedecké práce v ostatných dom. časopisoch

Beliana Nitriensia v Arcibiskupskej knižnici v Ostrihome / Juríková, Erika [Autor, 50%] ; Sipekiová, Nicol [Autor, 50%]. In: Sambucus. Práce z klasickej filológie, latinskej medievalistiky a neolatinistiky 15/2022. ISBN 978-80-568-0538-1

Niekoľko poznámok k vysokoškolskej učebnici Petra Chrastinu a Taťány Součkovéj Příroda a krajina Nitrianskej stolice v prvej polovici 18. storočia. Podľa Vedomostí M. Bela a vybraných autorov obdobia baroka / Juríková, Erika [Autor, 100%]. In: Sambucus. Práce z klasickej filológie, latinskej medievalistiky a neolatinistiky 15/2022 (2023). ISBN 978-80-568-0538-1

Obraz mesta Šahy v zrkadle vybraných historických a historicko-demografických prameňov = The image of the town of Šahy in the mirror of selected historical and historical-demographic sources / Jablonský, Dávid [Autor, 50%] ; Součková, Taťána [Autor, 50%]. – [recenzované]. In: Populačné štúdie Slovenska [textový dokument (print)] . – Bratislava (Slovensko) : Univerzita Komenského v Bratislave. Filozofická fakulta UK. Centrum pre historickú demografiu a populačný vývoj Slovenska, Trnava (Slovensko) : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Filozofická fakulta. Katedra historických vied a stredoeurópskych štúdií. – ISSN 2730-0269. – Roč. 15, č. 1 (2022), s. 5-20 [tlačaná forma]

Uplatnenie výsledkov projektu

- základný výskum: vznik nových a doplnenie existujúcich databáz (písomné, kartografické a obrazové pramene, chem. analýzy, geologické vzorky a i.) , kreovanie konkrétnych pracovných postupov pri štúdiu Belovho diela, interpretácia Vedomostí a ďalších prác z obdobia baroka na interdisciplinárnej báze, komunikácia a zosieťovanie domácich a zahraničných expertov v oblasti interdisciplinárneho výskumu historickej krajiny, etnológie, muzeológie a ochrany kultúrneho dedičstva;

- spoločenská prax: databáza pre destinačný manažment a rozvoj poznávacieho cestovného ruchu sprístupnením výsledkov bádania v problematike formou kultúrnej trasy Terra Beliana - Krajina Mateja Bela; (implicitne) využitie poznatkov a informácií získaných štúdiom problematiky v environmentálnom plánovaní alebo pri konkrétnych rozhodovacích procesoch samospráv, orgánov štátnej správy (Pamiatkový úrad, Slovenská agentúra životného prostredia, Správy Chránených krajinných oblastí Malé Karpaty a Biele Karpaty) či v rámci dobrovoľníckych aktivít tzv. tretieho sektora.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Výsledky riešenia projektu sú v súlade s čiastkovými cieľmi projektu.

1. cieľ – Realizovať slovenský preklad Vedomostí Nitrianskej stolice od M. Bela.

Výsledok plnenia: konkrétne tituly boli v danej fáze riešenia projektu vydané ako CD-ROM. Ich tlač sa predpokladá do konca roku 2023 (Prvá časť Všeobecnej časti nitrianskych Vedomostí), resp. v roku 2024 vo vyd. Belianum.

Obsah druhého a tretieho cieľa projektu je navzájom prepojený a ich plnenie preto charakterizujem spoločne.

2. cieľ – Na základe preloženého textu "nitrianskych" Vedomostí zdokumentovať, analyzovať a interpretovať otázku regionálnych identít (krajiny, historických/historickogeografických a etnokultúrnych fenoménov) územia stolice.

3. cieľ – V kontexte zistení a vedeckých výsledkov cieľa 2 definovať možnosti a súvislosti revitalizácie konkrétnych identít na príklade zachovaných architektúr, historických štruktúr krajiny, jej archetypov a genia loci, resp. reliktov materiálnych prejavov kultúry alebo špecifik socio-profesijného zaradenia obyvateľov stolice v prvej polovici 18. storočia.

Výsledok plnenia: Na základe prekladov vybraných častí Belovho diela o Nitrianskej stolici sa podarilo efektívne identifikovať, zdokumentovať a následne interpretovať niekoľko regionálnych identít na historickom území stolice z obdobia baroka. Zachované alebo rekonštruované identity s potenciálom pre revitalizáciu predstavujú historické štruktúry krajiny, napr. úseky nív vybraných vodných tokov, zachované zvyšky baníckej (montánnej) krajiny, vývery obyčajných a studených minerálnych vôd, torzá historických architektúr a i., ktoré vo svojich opisoch zaznamenal M. Bel, jeho spolupracovníci, súčasníci alebo iní autori z obdobia baroka. Výsledky interpretácie konkrétnych regionálnych/lokálnych identít boli publikované (predovšetkým formou vedeckých štúdií); časť z nich sa na základe metód intenzívneho výskumu podarilo vizualizovať a boli použité najmä pre potreby ďalších tematických výskumov, pri popularizácii humanitnej vedy počas prednášok a rozhovorov v médiách, alebo v odborných diskusiách s expertami z rôznych vedných oblastí. Otázka revitalizácie konkrétnych identít bola riešená nielen v akademickej rovine – prostredníctvom publikačných výstupov a vedeckých konferencií, ale napr. aj formou popularizačných prednášok. Ďalšie podnety k danej téme prinesú výsledky pripravovaného informačného seminára Vedomosti Mateja Bela vs. destinačný manažment, ktorý sa uskutoční v septembri 2023. Ako veľmi dôležitý nástroj „mentálnej“ či duchovnej obnovy pamiatok, historických udalostí a ich kontextov na území býv. Nitrianskej stolice z obdobia baroka sa javí kultúrna trasa (cieľ č. 4), ktorá má ambíciu vyvolať revitalizačné aktivity aj v prostredí dotknutých komunít.

4. cieľ – Na základe rekonštrukcie poznatkov získaných z diela M. Bela navrhnuť kultúrnu trasu so sprievodcom (tlačeným s informačnými tabuľami "in situ" a virtuálnym vo forme mobilnej aplikácie) zameranú na prezentáciu prírodných (krajinných) a historicko-spoločenských fenoménov Nitrianskej stolice v prvej polovici 18. storočia.

Výsledok plnenia: Kultúrna trasa „Terra Beliana – Krajina Mateja Bela“ reflektuje jeden z čiastkových cieľov projektu a potenciálnemu návštevníkovi má priblížiť tak kontinuitu vývoja, ako aj pamäť krajiny. K prezentácii bolo vytipovaných 6 lokalít, v ktorých boli inštalované náučné tabule. Ide o lokality: Sobotište (Blesková povodeň v Sobotišti v roku 1672), Dobrá Voda (Dobrá Voda – Nezamrzajúca riečka Blava), Trakovice (cisársko-kráľovská poštová cesta medzi Trakovcami a Leopoldovom (Leopoldovským mýtom), Hlohovec (kolový most), Čertova pec – Radošina (Čertova pec pri Radošine), Valaská Belá (neobyčajný prameň Kočnárka/Košnárka). Obsahový základ informačných tabúľ vychádza z Belovho diela o Nitrianskej stolici (1742), doplnený o poznatky z terénnych výskumov a publikačných jednotiek realizátorov projektu. Každá tabuľa disponuje QR kódom; po jeho nasnímaní je potenciálny návštevník prepojený na stránku <https://www.ucm.sk/sk/terra-beliana> (navrhnutá ako súčasť kultúrnej trasy), kde si stiahne mobilnú aplikáciu. Platforma bol vyvinutá pre zariadenia s operačným systémom Android, pričom jej prostredie je užívateľsky jednoduché (navigácia k lokalitám, zoznam všetkých lokalít na kultúrnej trase, digitálna mapa s vyznačenými lokalitami, čítačka QR kódu). Aplikácia je otvorená pre ďalšie rozširovanie obsahu v budúcnosti. Súčasťou praktického výstupu projektu bol aj návrh internetovej stránky: <https://www.ucm.sk/sk/terra-beliana>.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The results of the project solution are in accordance with the sub-goals of the project.

1st goal – To implement a Slovak translation of the Notitia of the Nitra County by M. Bel.

The result of the implementation: specific titles were released as CD-ROMs in the given phase of the project solution. Their printing is expected by the end of 2023 (First part of the General part of Nitra Notitia), or in 2024 in ed. Belianum.

The content of the second and third goals of the project are interconnected, and therefore I characterize their fulfillment together.

2nd objective – On the basis of the translated text of Bel 's Notitia of the Nitra County, to

document, analyze and interpret the question of regional identities (relicts of the historical landscapes, historical/historical geographical and ethnocultural phenomena) of the territory of the county.

3rd objective – In the context of the findings and scientific results of objective 2, to define the possibilities and contexts of the revitalization of specific identities on the example of preserved architectures, historical structures of the landscape, its archetypes and *genia loci*, respectively. relicts of material manifestations of culture or the specifics of the socio-professional classification of the county 's inhabitants in the first half of the 18th century. The result of the implementation: Based on the translations of selected parts of Bel's work about the Nitra County, it was possible to effectively identify, document and subsequently interpret several regional identities in the historical territory of the see from the Baroque period. Preserved or reconstructed identities with the potential for revitalization represent the historical structures of the landscape, e.g. sections of the floodplains of selected watercourses, preserved remnants of the mining (montane) landscape, springs of ordinary and cold mineral waters, torsos of historical architecture etc., which M. Bel, his collaborators, contemporaries or other authors from the Baroque period recorded in their descriptions. The results of the interpretation of specific regional/local identities have been published (mainly in the form of scientific studies); part of them were visualized based on intensive research methods and were mainly used for the needs of further thematic research, in the popularization of humanities during lectures and interviews in the media, or in professional discussions with experts from various scientific fields. The question of the revitalization of specific identities was addressed not only at the academic level - through publication outputs and scientific conferences, but e.g. also in the form of popularizing lectures. The results of the upcoming information seminar Vedomosti Matej Bela vs. destination management, which will take place in September 2023, will bring further stimuli to the topic. As a very important tool for the "mental" or spiritual renewal of monuments, historical events and their contexts in the territory of the The baroque Nitra County appears to be a cultural route (goal no. 4), which has the ambition of stimulating revitalization activities in the environment of the affected communities.

4th goal – Based on the reconstruction of the knowledge gained from the work of M. Bel, to design a cultural route with a guide (printed with information boards "in situ" and virtual in the form of a mobile application) focused on the presentation of natural (landscape) and historical-social phenomena of the Nitra County in the first half of the 18th century.

The result of the implementation: The cultural route "Terra Beliana - Landscape of the Matthias Bel" reflects one of the sub-goals of the project and should bring the continuity of development as well as the memory of the country to the potential visitor. 6 locations were selected for the presentation, and educational boards were installed in the field (Sobotišťe - Flash flood in 1672, Dobrá Voda - Good Water – Unfreezing Blava River, Trakovice - Imperial-royal postal route between Trakovice and Leopoldov, Hlohovec - wheel bridge, Čertova pec - Devil's Furnace cave near Radošina, Valaská Belá - unusual spring Kočnárka/Košnárka. The basis of the content of the information boards is based on Bel's work on the Nitra capital (1742), supplemented by knowledge from field research and publication units of the project implementers. Each board has a QR code; after scanning it, the potential visitor is connected to the page <https://www.ucm.sk/sk/terra-beliana> (designed as part of the cultural route), where he can download the mobile application. The platform was developed for devices with the Android operating system, while its environment is easy to use (navigation to locations, list of all locations on the cultural route, digital map with marked locations, QR code reader). The application is open for further content expansion in the future. Part of the practical output of the project was the design of the website: <https://www.ucm.sk/sk/terra-beliana>.